

Sereg tisztjei
tést kérnek
mekre

23. A finn hadse-
n mozgalom indult
a kormányjal fog
álbuntetés újra be
államok javára
ai kémkedésekre.

vádolja Kinát,
ut készít elő

23. Japán azzal va-
az Amerikától gya-
sokra kapott hiteler
re fordítja és hábo-
repülőgépek meg
egállapították, hogy
rtományban a nar-
repülőteret és erő
m jegyzéket készít,
atni a nanjingi kor
az 1912. évi peking
alkotva, tiltakozni
militarizált zóna erő-
ellen.

ték huzása. Az álla-
5-ik osztályának ha-
24 február 10 23-án,
200 ezer lejt nyert a
nyertek: 26.039, 27.500
jt nyert: 79.562, 50
9.484, 34.562, 57.073 és
nyertek: 3991, 22.471,
5 és még 1611 nyere-
5.500 lej között.

lezuhant két porta-
szból jelentik: Halá-
ság történt tegnap
p. Két portugál ka-
méteres magasság-
mindkét gép motorja
csok égvé értek fül-
alezredes és két ka-

plomj szónoklat. Az
hítszónoklatot, ezév-
5 órákor tartja az
t nagyjainkról Glas-
Sasz Chevra Tudor
3 sz. alatti templo-
fűtve lesz.

cinestárnak akarják
ban talált 726 karó-
donból jelentik: He-
tárak a lapok, hogy a
tain közelében 726
találtak. A százezer
drágakő tulajdono-
farmernek meg-
fővárosba érkezett,
értékesítse. A meg-
t a hírt mintha a
olna. Az a szándé-
tot felajánlja meg-
estárnak.

immel hagyta el a
Horovitz József fő-
almas, kétkötéses ze-
ok számára készült,
retük nincs a zenei
n. Egy alaphangból
don megmagyarázza
szonyát és ennek a
el rövid idő alatt el
olvasást. A könyv
abb kurzus előimád-
nekesek számára. A
szített számos, ere-
az érdekeltek szá-
almas művet. A be-
öveg könnyű német
ami hozzáférhetővé
rdeltek széles ré-
ára kötetenként 250
az Uj Kelet könyv-

vv és Lapkiadó Rt.
a Baron L. Pop 10,
9 77

urat

Taxa postală
plăte in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, félé-
vére 600, egészévre 1200 lei
földre: Havonta 2, negve-
félévre 12, egészévre 20
detések díjszabás szer-
KELET az erdélyi
zsídóság egyetlen na-
csik-
keink utánnomását a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Ara 5 lej

Vasárnap, 1934 február 25.

5694. ÉV. XVII. ÉVF.
ADAR 10. 45 SZÁM.

Hitler franciául

Hitler könyve, amely Németországban tudvalegően már egymilliónál magasabb példányszámot ért el s még folyton újabb és újabb százezrekben nyomják, megjelent már a világ majd minden államában fordításban is. Csak Franciaországban nem. Hőába fordultak francia írók és kiadók Hitlerhez: a kancellár valójában megtagadta a fordítás jogát. A vonatkozás oka igen érthető. A „Mein Kampf” olyan hangon beszél a franciákról, hogy a könyvnek szélesebb francia körökben való elterjedése aligha erősítené meg a francia közvéleménynek amugy sem túlszálló bizalmát a kancellár békülékeny nyilatkozatainak komolyságában. S még csak azt sem lehet megtenni e könyvvel, amit a szerző megtejt az angol fordítás kedvéért: hogy kiemelte az eredetiből azokat a részeket, amelyek különös megdöbbentést váltanak ki az angol-szásokból. A francia fordítás számára nem lehet a könyvet preparálni, mert a franciákkal szemben gyalázkodó sorok nagyon is sürriek benne s kiszakíthatatlanul terjesz-
kednek el az egész könyvön. Most azonban egy merész párizsi fogta magát és szerzőjogi engedély nélkül nagyon gondos fordításban, a szerző akarata ellenére kiadta a könyvet és terjeszti az egész országban. A kiadó a könyvet a következő előszóval hozsátja utnak: Ha Hitler el-
lene szegül annak, hogy könyvét Franciaországban terjesszék, teszi azért, mert azt hiszi, hogy áltana politikájának. Mi viszont éppen ezért tartjuk a könyv kiadását előnyösnek. Kis esinyünk talán az ő szemében is megboesáthatóvá válik, ha megmondjuk, hogy azt a jogelvet tet-
tük magunkévé, amelyet az ő belügyminisztere, Frick nyilatkozott ki a német legközelebbi birodalmi kongresszusán, 1933. október 3-án s amely így szól: „Nekünk, nacionalszocialistáknak minden jog, ami a német népnek használ és minden jog-
talanság, ami neki árt”.

A Tara Noastra, Goga, Joseph Schmidt és a pájész

A Tara Noastra, Goga Octavian lapja nap-nap után kibogtatja meg a nemzeti forradalom diadalmas gondolatát.

Ez a jelszó az, amely az országot meg fogja váltani a bajoktól, amely kimelet-
lenül eltörpíti a haza gaz ellenségeit.

Kik volnának ezek az ellenségek? Itt van mingyárt Joseph Schmidt. A cernauti származású fiatal tenorista akinek hangosfilmekről, gramofonlemezekről, stúdiókból a világba szóródó színes, szírnyaló tenorjában milliók gyönyörködnek.

Ez a hatalmas hang: egy tragikusán kistermetű emberké. Joseph Schmidt szé-
lid, melankolikus művészletek, akiről barátai tudják, hogy még a légynek sem szokott ártani.

Hadd lássuk tehát, mit vétett ő a hazának? „Joseph Schmidt valódi románként jelentette ki magát, hivatkozva arra, hogy Bucovinában született Muzikális vendégünk egy cernauti rabbi fia, akinek füle mellett ma sem tüntek el teljesen a pájész nyomai, atavisztikus gesztussal veri ökleit melléhez és Jehovára esküszik, hogy a román. Ily módon koncertje kevesebb adóilleték alá esik. És Joseph Schmidt, a cernauti sakter-fü néhány százalékaért megtagadja a kóser s haj-
tandó Joseph Smitulescunak nevezni magát”

Ez volna tehát a tenorista vétke. Rossznéven veszik tőle, a világhírű tenoristától, ha román állampolgárnak vallja magát, holott egy integrális nacionalista szájából természetesebben hangzott volna a szemrehányás, ha Joseph Schmidt, akinek hazája széles e világ, megtagadta volna szülőföldjét.

Végeredményben mivel ártott Joseph Smidt a román állam magasabb érdekei-
nek? Hátőleg miért veti egy költő egy énekes szemére, ha annak füle mögött valaha pájész húzódott meg?

Goga interpellál a nemromán elemeknek a hivatalokban és szabadpályákon való „tul- tengése” ügyében

Bucuresti, február 24. A kamara szombatj ülésén Constantinescu Borde-
ni lupista kijelenti, hogy csatlakozik Argetoianu moratóriumjavaslatához. Goga ugyanezt jelenti ki.

Hudítja lupista intézkedést kér a had-
ügyminisztertől 600 kérvény sorsáról. Ennyi kérvényt nyújtottak be önkén-
tes bevonulásuk elhalasztása végett és már közel van a bevonulás, de a kérvé-
nyek nincsenek elintézve.

Scridon gogista tiltakozik az ellen, hogy túlzott szigorral kezelik az erdő-
kihágásokat, Bistrián 200 letarítottat-
ott van, a megye területén 600 parasz-
tot tartóztattak le ilyen kihágás miatt.

Marcu: Egy miniszteri rendelet el-
engedi ezeket a büntetéseket!

Petrovici gogista a cenzura ügyében interpellálja meg a belügyminisztert. Panaszkodik a cenzurát végző tisztvise-
lőkre, akik nem ismerik feladatukat és megakadályoznak minden szabad szót s
véleményt.

Inculetz belügyminiszter hangsúly-
za, hogy a cenzura az ostromállapot
függvénye és bevezetése az állam ma-
gasabb érdekeiből mutatkozott szükse-
gesnek. A cenzura gyakorlása nem szí-

goru és alig vehető észre, megszüntet-
ni azonban egvelőre nem lehet.

Petrovici: Az önök uralma leplezett
diktatura, jobb egy őszinte diktatura,
mint egy hipokrita uralom, amely más
jelszó mellett diktatori hatalmat gya-
korol.

Seisanu szóvateszi Pacha püspök ber-
lini látogatását. Cuza: Becsületére válik.

Seisanu: Pacha az államnak egy
funkcionáriusa, aki eljárásával meg-
sértette az ország törvényeit és a tiszt-
viselő kötelességeit.

Inculetz belügyminiszter válaszában
hangsúlyozza, hogy a szenátusban már
szóba került e zaz ügy és kultuszminiszter
megígérte, hogy vizsgálatot indít. Vár-
ják meg nyugodtan ennek az eredmé-
nyét.

Goga interpellációt jelent be a nem-
román elemeknek az állami, a magánhi-
vatalokban és a szabadpályákon való tul-
tengése ügyében. Mindezt rendkívül ve-
szedelmesnek tartja az országra nézve.

Titeanu liberális is ebben az ügyben
kiván interpellálni. Hangsúlyozza azon-
ban, hogy a liberális párt nem új kisebb
segeletes politikát, sőt az a kívánsága,
hogy a kisebbségek békésen illeszkedje-
nek be az állam életébe, ezért az életle-
tőségeket számukra is biztosítani kell.

Magyarország cáfolja, a prágai sajtó nagy idegességgel regisztrálja az olasz-magyar-osztrák kisanant megalkulásának híreit

Suvich Budapestről Bécsbe érkezett

Genf, február 24. Egyes magyar és erdélyi lapokban az a híradás látott napvilágot, hogy Olaszország, Auszria és Magyarország között kisanantszerű megállapodás jött létre, melynek éle egyenesen a tényleges kisanant alien irányul.

Ezzel kapcsolatban a Journal de Ge-
neve római jelentése szerint korainak mondható az a hír, hogy Budapesten megegyezés jött volna létre abban az irányban, hogy Dollfuss és Gombos közelebről együtt utaznának az olasz fővárosba a Mussolinival folytatandó tanácskozásokra.

A Magyar Távirati Iroda illetékes helyen úgy értesült, hogy a budapesti megbeszélések éle sem a kisanant, sem más hatalmak ellen nem irányul, hanem céljuk a dunavölgyi béke, különösen pedig a gazdasági béke helyreállítása. A megbeszélések tehát főleg gazdasági irányban haladtak.

A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben Suvich olasz külügyi államtitkár budapesti látogatásával

kapcsolatban megállapítani kívánják, hogy nem vonható kétségbe Olaszország támogatásának feltétlen szükségesége a középeurópai új gazdasági meg szervezéséhez. A francia-olasz közeledésnek is elsősorban Ausztria függetlenségének megvédését és a Dunamedence államainak szanalását kelle-
ne szolgálnia.

Ezzel szemben több svájci lap aggo-
dalmát fejezi ki afelett, hogy kisanant-ellenes blokk alakulhat ki Közép-európában, ami új veszedelmeket fog felidézni, ahelyett, hogy a régiókat kiküszöbölne.

Hágába érkezett párizsi jelentés szerint politikai körökben kívánatosnak tartanak az olasz-kisanant együttműködését Középeurópa problémáinak megoldása érdekében. Utolsó budapesti jelentés szerint Suvich olasz államtitkár reggel elutazott a magyar fővárosból a bécsi gyorsvonattal. Délben Bécsbe érkezett és felkereste Dollfuss kancellárt.

Római politikai körökben úgy hírlik, hogy Olaszország közelebről újabb diplomáciai tevékenységbe kezd a középeurópai szanalás érdekében.

Es egy tenorista hangjának zenei meg-
itlésénél, művészi elvezésénél mióta je-
lent az Capitis deminuciót, hogy az éne-
kes füle mellett van-e, vagy nincs nyoma egy hajviseletnek?

Talán a nemzeti forradalom majd vá-
laszolni fog ezekre a kérdésekre. Addig is nyugodtak vagyunk. A bu-
curesti koncert igazolni fogja Joseph Schmidt kivételes művészetét. Hangja

diadalmasan tölti majd be a termet és
százak, talán ezrek fognak művészetének
élvezetében elmerülni.

A Tara Noastra cikke aligha jut erre
a sorsra. Ellenkezőleg. Kellemetlen kárognának, disszonáns
óbégatásnak tűnik, függelennül attól,
hogy írónak füle mögött volt-e, vagy
nem valaha akármiféle hajviselet.

VILÁG TÜKRE

A német és osztrák zsidók helyzete az angol zsidók jelentésének tükrében

Az angol zsidó hitközségek választ-
mányi tanácsa (Jewish Board of De-
puties) a napokban konferenciát tartott
Londonban. Leonard G. Montefiore, a
külföldi zsidó ügyek bizottságának elő-
adója az értekezleten beszámolt az
osztrák zsidó helyzetéről. A beszámoló
élénk képet rajzol az osztrák zsidóság
mai helyzetéről.

Amikor a szocialista felkejes meg-
indult — mondotta Montefiore —, a
zsidóság úgy érezte, mintha puskaporos
hordókon ülne. Hiszen tudnia kellett,
hogy a legkisebb jelentőségű esemény
is ellenük irányulhat és pedig katasz-
rofális méretekben. Szerencsére a zsi-
dók nem avatkoztak bele az események-
be és így elhárult a közvetlen vesze-
delem. De egy további veszedelemnek a
félelme még mindig bennük vibrál és
bármennyire is kapják jobbról-balról a
megnyugtató ígéreket, vulkán tetején
érik magukat. A jelentés javasolja
a legmesszebbmenő óvatosságot. A kül-
földi zsidók ne tegyenek semmi olyan
lépést, ami ronthatná az osztrák zsidók
pozícióját.

A németországi helyzetről szólva, az
előadó kifejtette, hogy a német zsidók
helyzete rövid idő múlva sokban hason-
lítani fog a Szovjet-Országra élő zsi-
dók helyzetéhez. Amikor régebben meg
kerestük a szovjet-kormányt a zsidók
miatt — mondotta —, a kormány egy-
szerűen azzal háritotta el magától a
felelősséget: „Nem lehet bennünket
felelőssé tenni azért, amit a kommu-
nista Internacionálé csinál”.

A mai német kormány is folyton azt
hangoztatja, hogy gazdasági vonatko-
zásban nem tett különbséget zsidók és
nemzsidók között. A félhivatalos nem-
zeti szocialista körök azonban folytá-
ják irtóhadjárataikat a zsidó egzisztén-
ciák ellen és sajtójuk ma épp olyan ve-
hemenciával és épp annyi hazugsággal
propagál a zsidók ellen, mint a hitleri
uralom előtt. Az a feltevés, hogy ezek a
heccelődések tiszttára azért történnek,
hogy a leépítendő Sturmabteilung em-
berei közül legalább százezeren bejut-
hassanak azokba a még fenmaradt gaz-
dasági pozíciókba, amelyeket zsidók
foglaltak el.

Am nemcsak a gazdasági vonatkozá-
sokban mutat felháborító formát a né-
met uralom. A német zsidókérdés alap-
jában véve nemcsak a munkahelyek el-
tolódásának problémája, hanem egy, a
polgári és emberi jogok körül elköve-
tett igazságtalanságok komplexuma. A
zsidók képviselőinek követelnie kell
a német zsidóság polgári egyenjogusi-
tását és mindaddig, amíg Németország
ezt az alapelvet nem akceptálja, a Je-
wish Board of Deputiesnek nem szabad
megállani a tiltakozásban. Soha nem
torodnunk bele az árja-paragrafus
akceptálásába. A zsidók Németország-
ban meg vannak törve. De komoly hely-
zetben vannak a lengyelországi és
görögországi zsidók is, sőt az angol-
országi zsidóság helyzete is sok javi-
tani valót hagy maga után. Ha hala-
dékalanul nem történnek kormány-
intézkedések az antiszemita mozgalom
letörésére, itt is súlyos bajok támadhat-
nak. Fájdalom, nem lehet tudni sem-
mit sem arról, hogy James MacDonald
és a berlini kormány tagjai között mi-
lyen megállapodás jött létre a zsidó
vonatkozású kérdésekben. Le kell szö-

képviselőt

kmában Cluj, Oradea városok részére. Ajánlatasuta Postala 142 címmel küldendő.

araszpárt nem kerülne többé, akkor valószínű, a presztízsének megvédése szükség. Akkor ugyan lesz parlament. A kérem szolgálja a szólás szabad kritika, az igazsághoz vezető út a parlament és a népet érdekeit sem. (h. e.)

az ezüst értékesítésére

vándorolni

valamilyen szabályok az ezüst a jelenlegi legfontosabb szerephez

és szerint újabb arany bankkártya vándorlására az a hivatalos aranyban az európai aranyban az amerikai aranyár

a cluj-i ülése

előadásait

dothelialis rendszeréről. Egyesület a rendkívül vendégeket szíve

van a Nap központjében: Sir Arthur angol esillagásában a tartott előadásában a Nap központjának hőmérséklete szerint 20 millió Celsius. A Nap 2000 évnyaga óriási nyomást gyakorol a felső rétegeire. Eddig ez a nyomás növeli a Nap hőmérsékletét, azonban a gravitáció „csak” a hűléshez elegendő.

örölő

napi 7000 kg., 30 tonna—Sannicola-ülőkörrel, elsőrangú irodai és gazdasági gépekkel egybeépítve befogadóképességű.

és-

kel, saját hidmérővel 500.000 készpénzzel Biled (Jud, Toros) urilak melléklapok Lugoj, Str. állagítások és del-

Dollfuss kancellár enged a Heimwehr követeléseinek

A keresztényszocialista párt kimondja feloszlását. A gazdaszövetség és a nagynémet párt ellenzékebe vonul

Bécs, február 24. Az osztrák hivatalos távirati iroda jelenti: Az osztrák kancellár Dollfuss a Heimwehr követeléseinek engedelmességét nyilatkozta. A kancellár Dollfuss a Heimwehr követeléseinek engedelmességét nyilatkozta. A kancellár Dollfuss a Heimwehr követeléseinek engedelmességét nyilatkozta.

A Heimwehr legfontosabb követelése: az összes politikai pártok feloszlása, már a legközelebbi napokban be kell teljesednie. A kancellár Dollfuss a Heimwehr követeléseinek engedelmességét nyilatkozta.

A tartományfőnöki tisztséget Dollfuss kancellár elgondolása szerint meg fogják osztani a hazafias front két legmagyobb tábora: a Heimwehr és a keresztényszocialisták között. Miután a tartományfőnöki és helyettes tartományfőnöki tisztségek legnagyobb része eddig a keresztényszocialista párt kezén voltak, az összes keresztényszocialista tartományfőnökök és helyetteseik beadják lemondásukat, hogy lehetővé váljék egy-egy Heimwehr-párti tartományfőnök vagy helyettes tartományfőnök megválasztása is.

A salzburgi és a burgenlandi tartomány keresztényszocialista tartományfőnökei beadták lemondásukat, hogy lehetővé tegyék a kompromisszumos választást és a tekintély elvén alapuló új tartományi kormányzati rendszer megvalósítását. Rehrl salzburgi keresztényszocialista tartományfőnök személyesen jelentette be Dollfuss kancellárnak lemondását, azaz az ígéretet kapta a kancellártól, hogy ismét őt fogják megválasztani. Wahlheim burgenlandi keresztényszocialista tartományfőnök helyébe előreláthatóan a Heimwehr jelöltje kerül. A helyzet most már csak Karinthyban tisztázatlan, ahol a gazdaszövetséghez tartozó Kernmaier tartományfőnök, többszöri felszólítás ellenére sem hajlandó beadni lemondását. Ugy látszik, hogy a gazdaszövetség — éppégy, mint a nagynémet párt, amelynek néhány hónappal ezelőtt új alakulatban tömörültek a nemzeti rendi frontban — végleg ellenzékebe vonul és nem csatlakozik a hazafias fronthoz.

Dollfuss és Fey barátsága

A kormány és a Heimwehr együttműködésének biztosítéka az a benső barátság, amely Dollfuss kancellár és Fey őrnagy, helyettes kancellár között fennáll. Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy az utóbbi időben egyes régi keresztényszocialista politikuskok aggályukat fejezték ki ugyan Dollfuss kancellár előtt a Heimwehrhez tartozó Fey őrnagy hatáskörének tulságos kiszélesítése miatt és arra kérték Dollfussot, hogy ne bízzék vakon Fey őrnagyban, ezek az aggodalmak azonban tulzottnak bizonyultak és a kancellár azóta többszörösen meggyőződött arról, hogy Fey őrnagy őszinte barátja neki. Dollfuss kancellár és az alkancellár között már hetek óta semmiféle ellentét nincsen és személyes barátságuk — mondják beavatott politikai körökben — garancia arra, hogy a kormány és a Heimwehr együttműködése nem vezet újabb surlódásokra.

A legközelebbi jövőben végleg tető alá kerül az új alkotmányreform is. Ender miniszter, akit a kormány az új alkotmányreform-tervezet kidolgozásával megbízott, végleg elkészült javaslatát

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely magyar nyelven mutatja meg. Ára 40 lej, plus 10 lej portó-költség. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

val és be is mutatta a miniszterközi bizottságnak, amely néhány napon belül befejezi a tervezet áttanulmányozását. Március elején a reformjavaslat már minisztertanács elé kerül és még a tavaszi hónapok folyamán törvényerőre emelkedik.

Érvénytelenítik a Habsburgok kitiltását és helyreállítják a nemességet

A reformtervezet nagyjában véve a régi alkotmány alapelvein épül fel, azaz a különbséggel, hogy a tulzottan liberális dogmákat a nemzeti eszmék jobban megfelelő tétélekkel pótolja. Kétségek nélkül egyik legérdekesebb rendelkezése lesz az alkotmányreformnak a Habsburgház tagjainak kitiltásáról szóló rendelkezések megváltoztatása és a nemesség eltörléséről szóló alkotmányszakasz kihagyása. Kormánykörökben már most hangsúlyozzák, hogy a Habsburgház tagjaival szemben elkövetett jogsérelmek orvoslása korántsem jelenti a Habsburg-restauráció előkészítését. miután a restauráció gondolatát a mértékadó tényezők továbbra is időszerűtlennek tartják.

A kormány véleménye szerint Auszria helyzete még évekig nem lesz olyan, hogy kibírja a restaurációval kapcsolatos külpolitikai bonyodalmat.

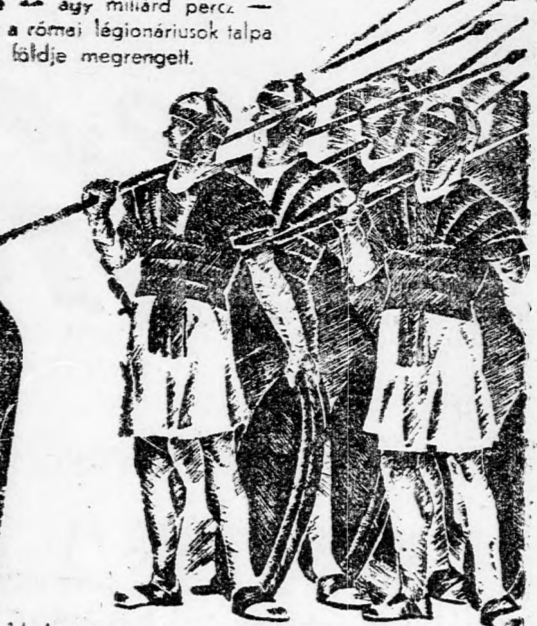
Rendőrkomiszár volt a bacau-i rablóbanda vezére

Háromévi börtönre ítélték Nicolae Sova volt rendőrkomiszárt

Bucuresti, február 24. A bacau-i törvényszék tegnap ítélték Nicolae Sova volt rendőrkomiszár, a rendőrség bünyügyi osztályának egyik vezetője ellen, aki Mihai Sociu hívatásos betörővel együttesen számos betörést követte el. A kétléti komiszár Mav asz szony Oituzi uccai lakásába tört be 1932 novemberében és onnan közel fél millió lej értékű ékszert és pénzt lopott el. A betörőkre csak hosszasan nyomasztás után sikerült ráakadni, mert a volt rendőrkomiszárnak sikerült a nyomozást hosszú időn keresztül szabotálni.

LÉGIÓK... EGY MILIÁRD PERC MULT EL...

Kétszer éve — egy milliárd perc — annak, hogy a római légionáriusok talpa alatt Európa földje megremegett.

Uj légionáriusok, az előhaladás új mesterei lépnek helyükbe... 100 millió „PHILIPS” Radió. Ha a „PHILIPS” iparvállalat szintén egy milliárd pernyi időt volna, úgy fenntartása minden 10 percében egy rádiócsövet kellett volna előállítani, hogy a 100 millió rengeteg tömege készen lehessen. Valóban pedig csupán néhány év alatt állította elő és adta el „PHILIPS” e mennyiséget. Milliós piacot uráló gyáros csak félerhetetlen technikai és kereskedelmi felkészültséggel állhatta meg a helyét „PHILIPS” példára!

100 MILLIÓ bajnok a jobb rádióért
Kerületi képviselőlet Kolozs, Bihar, Torda- és Szamosmegyék részére:
Porzolt Oszkár A. G. cég Cluj, Str. Londrei 5

III. Lipót trónfoglalása alkalmából lemondott a beiga kormány

Brüsszel, február 24. III. Lipót király a trónralépés ünnepsége után visszatért a laekeni kastélyba. Az új uralkodó és felesége az este folyamán többször is megjelentek a kastély erkélyén, hogy köszönetet intsenek a kastély előterében összegyűlt lelkes óvációzó tömegnek. Ma a hivatalos lapban amnesztiarendelet jelent meg. Egymásról a Matin jelenti Brüsszelből, hogy III. Lipót király trónfoglalása alkalmából a de Brockqueville kormány benyújtotta lemondását. Az új uralkodó felkérte a kormányt a helyén maradásra. Párizsi jelentés szerint a Temps gyűjtést indított meg az elhalt Albert belga király franciaországi szobrára. Umberto olasz trónörökös elutazott Steenokerzelebe Zita excsászárnéhoz és Ottóhoz.

Boris bolgár király a délután folyamán látogatást tett az Elyvse palotában Lebrun köztársasági elnöknel. A látogatás egy óra hosszat tartott. A bolgár uralkodó ezután a Quai d'Orsayn felkereste Barthou külügyminisztert.

A hófúvás kisiklatott egy személyvonatot Bukovinában

Bucuresti, február 24. A storoineti-megyei Cires község közelében súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A napok óta tartó hófúvás következtében egy vegyesvonat, amely este hat órakor indult el Banila állomástól Cernauti irányában, nyílt pályán megakadt. A mozdonyvezető néhány órai veszteglés után visszahozta a vonatot egy darabig, majd teljes sebességgel a behavazott pályára vezette a vonatot. Egy darabig sikerült is előrehaladnia, egy adott pillanatban azonban a mozdony, a postakocsi, egy fával megpakott teherkocsi és egy személykocsi kisiklott.

A mozdonyvezetőnek és a fűtőnek sikerült idejében leugraniuk a lokomotivról. A fűtő kocsis megmaradt, míg a személyszállító kocsi négy utasa megsebesült. Az utasok körében a kisiklás hatalmas pánikot idézett elő. A sebesülteket külön vonat szállította el Cindei községig, ahol elsősegélyben részesítettek őket.

Ma, vasárnap nagy premier a ROYAL Mozgóban:
„Leányok a vásáron” Főszereplő: **LIANE HAID**
(Leánytest)
Ez az óriási, izgalmas világfilm a leánykereskedők titokzatos életét tárja fel a melynek cselekménye Algir, Földközi tenger és Mallorca csodaszép vidékein játszódik le. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: *A hárem királya.* Főszereplő: **JOSE MOICA.**

Meggyilkolták Sandino tábornokot, a nicaraguai forradalom vezérért
Kihirdették az ostromállapotot Nicaraguában

Managua, február 24. A kormány hivatalos kommunikéje közli, hogy Augusto Santino tábornokot, az 1932—33. évi forradalom vezérért, ennek Socrates nevű testvérét és két barátját kivégezték. A tábornokot és hozzátartozóit éjjelkor a köztársasági gárda katonái lőtték agyon a város falain kívül. Ugyanílyen körülmények között gyilkolták meg Umanzor és Etrada tábornokokat is. A három generális letartóztatása a managuai repülőtér közelében történt, midőn ezek Sacasa köztársasági elnöktől távoztak el, aki ebédre látta őket vendégül. A három tábornokot gépfegyvergyökökkel végezték ki a repülőtéren, majd egy szakasz katona

Socrates Sandinót lőtte agyon. Közvetlenül a kivégzés hírének elterjedése után a hatóságok bevezették a cenzurát. A kormány hivatalos kommuniké adott ki, amely szerint Sandino tábornokot a köztársasági elnök határozott utasításai ellenére végezték ki. A köztársasági elnök garantálta a tábornok és híveinek életét és az ebéd során igen barátságos hangon tárgyalt vele, igyekezve megoldást keresni a közte és a nemzeti őrségek között ki-tört konfliktus ügyében. Az események következtében a köztársasági elnök elrendelte az ostromállapotot egész Nicaragua területére.

Knorr

Zabpehely és zabliszt

Schweici-gyártmány

izletes, könnyen emészthető, tápláló. Gyengékedők, betegek, lábadozók, szoptató anyák és csecsemők, növényben levő gyermekek, cukorbeteg, ideg- és gyomorbetegségek részére.

NVILTTÉR *)

A satumarei orth. izr. hitközség vezetőségének válasza az ellene megjelent hírlapi támadásokra

A helybeli és több erdélyi lapban az utóbbi napokban a volt vezetőség néhány tagja tollából ama tendenciózus hír láttott napvilágot, hogy a mult szombaton több száz főnyi zsidóság jelent meg a prefektus előtt, hogy tüntessenek a hitközség vezetősége és főrabbinak személye ellen. Bár szokásunkhoz híven ezáltal sem kívántunk reflektálni ezen átlátszó celzatu támadásokra, melyek tisztán a hatalmuktól megfosztott néhány volt vezetőségi tag utolsó erőfeszítése s amelyek re hitközségünk tagjainak tulnyomó része, melyek a való helyzettel csak némi-leg is ismerősök, már amugy sem reagálnak, de minthogy ezen támadások főrabbinak személyét is érintik, kötelességünknek tartjuk, e helyen felvilágosítás képpen a következő tényeket leszögezni, azon megjegyzéssel, hogy ezentul semmi-féle hírlapi polemikába nem boesátkozunk.

Tény az, hogy a volt vezetőség néhány tagja minden erejének lathavetésével és hírlapi koholmányok szellőztetésével arra törekszik, hogy a mostani vezetőséget kompromittálják. Miután ezen kísérletezők hiabavalónak bizonyultak, utolsó kétségbeesésükben egy újabb eszközöz folyamatok és a templomban imaközti szónoklatokkal igyekeztek rávenni a tömeget, hogy demonstrációképpen a prefektus ur elé vonuljanak. Hogy ez mennyire sikerült nekik, mutatja azon tény, hogy a hírlapokban közölt 5-600 főnyi tömeg helyett alig 15-20 tag jelent meg.

Nemkülönben légből kapott koholmány azon állítás is, hogy a hitközség vezetősége a főrabbi ur állítólagos nagykarolyi adóságainak kifizetésére, továbbá a főrabbi ur installációjára, határok megnyitására, különvonatok indítására súlyos százezer forintot költött volna. Ezekre a hitközség egy banit nem költött, már csak azért sem, mert főrabbi urunk szigoruan ragaszkodott hozzá, hogy a beiktatás a legszerényebb keretek között menjen végbe. Megcáfolásra sem érdemes említett uraknak azon állítása is, hogy a főrabbi ur lakását „pazar pompával” rendezték be, ha csak a szobák kifestését nem értik ezalatt, mert különben egyetlen egy új bútordarab sem került be a lakásba.

Tény az, hogy vezetőségünk néhány százezer lej kölcsönt vett fel. Ezen összeg azonban tisztán a volt rezsimtól reánk maradt fizetési hátralekötök, kifizetetlen számlák, banktartozások s különösen sok fizetési bon beváltására kellett fordítanunk.

Vezetőségünk egyszersmindkorra megszüntette a fizetési bonrendszert, ami a tisztviselőkre igen hátrányos volt és programiába vette a tisztviselők fizetéseinek pontos folyósítását, ami eddig meg is történt, amivel Erdély egyik hitközsége sem dicsekedhetik.

Hogy tagjaink teherviselésével mennyire terödünk, mutatja azon körülmény, hogy a hitközségi vezetés átvétele után a szabellát lényegesen leszállítottuk. Nem felel meg továbbá a valóságának azon állítás sem, hogy főrabbinak 25 ezer lej fizetést szavaztunk meg, mert sajnos annak alig a felét kapja.

Ami az interimar bizottság kinevezésének és a mi megválasztásunk törvényes ségét illeti, bár vitathatatlan tény, hogy töránk értelmében egy ilyen bizottság kinevezése tilta van, más a helyzet azonban a jelen estben, amidőn egy olyan vezetőség elmozdításáról volt szó, amely az ortodox szervezetünk mentvartát, az

(*) E rovat alatt közltekéri nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

ortodox központi irodát akarta mindenáron megsemmisíteni. Ilyen vezetőség nem csak, hogy nem részesülhet a fenti tilalom kedvezményében, hanem egyenes kötelessége minden önérzetes zsidónak ilyen vezetőséget minden rendelkezésre álló eszköz igénybevételével helyéről elmozdítani. Kinevezésünk és megválasztásunk tehát a tóra szellemében történt.

A volt vezetőség öt évig vezette a hitközséget és sok kritizálni valót hagyott

maga után, amitől azonban a béke érdekében eddig eltekintettünk. Mi csak pár hónapja állunk az ügyek élén és mindent alapszabályszerűen intéztünk és nyugodt lelkiismerettel végezzük kötelességünket továbbra is a nehéz körülmények dacára és meggyőződésünk szerint működésünk a béke helyreállítására fog vezetni.

Satu-Mare, 1934. február hó 20.
Az aut. orth. izr. hitközség előjárósága

KÖZGAZDASÁG

A központi reviziós bizottság elvi jelentőségű döntése szerint közpénzek elhelyezése magánbankoknál — büntetendő cselekmény

Bucuresti, február 24. A központi reviziós bizottság elvi jelentőségű és nagyfontosságú döntést hozott a közpénzek és közpénzek kezelése kérdésében. A bizottság végre döntött az eddig különbözőféleképpen felfogott és a gyakorlati életben ténylegesen alkalmazott elv felett: büntetendő cselekménye ha valamely közintézmény vagy közhatóság közpénzeket magánpénztárnál helyez letétbe, függetlenül attól, hogy a közpénzeket magánbanknál történt elhelyezés egyéni érdekből történt-e, saját kezdeményezésből vagy felőbb hatóság utasítására és függetlenül attól, hogy a magánbanknál elhelyezett közpénz vagy alapítvány kezelése gyümölcsözőtől történt-e?

Az elvi jelentőségű döntés meghozatalára a Fagaras megyében levő Lovnic község előjáróságának esete késztette a központi reviziós bizottságot. A község előjárósága a kezelésében levő közpénzeket a később fizetésképtelenné vált, illetve csődbe került Banca Economica pénztárába helyezte el. A község tanácsa az elsőfoku közigazgatási hatóságoknál beigazolta, hogy helyesen gazdálkodott a közpénzekkel, mert a letétek után megfelelő rentabilitást biztosított és az összeg a pénztárnál csődbejutásával sem vészett el, mert a követelés még a csődtömegből is kielégítést nyer és egyébként is a közpénzek az említett pénztárnál történt elhelyezése felsőbb utasításra történt. A bizonyítékok és az indokolás alapján az elsőfoku közigazgatási hatóság igazoltnak látta a községi előjáróság gazdálkodását és eljárását.

A helyi reviziós bizottság megváltoztatva az elsőfoku közigazgatási hatóság döntését, úgy döntött, hogy a csőd-

vagyonba került közpénz az érdekeit községi tisztviselők részéről kámatokkal együtt azonnal megterítendő, függetlenül attól, hogy a község előjárósága, mikor érvényesítheti kielégítési jogát a csődvagyonnal szemben.

A központi reviziós bizottság viszont megváltoztatta a lokális reviziós bizottság döntését és elvileg kimondotta a következőket:

1. Bármely közpénznek magánpénztárnál vagy magánpénztárnál történő elhelyezése büntetendő cselekmény.

2. Azok a tisztviselők, akik a számviteli törvény rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával szándékosan vagy akaratlanul kárt okoznak az államnak vagy valamely közintézménynek, kötelesek az okozott kárt megtéríteni, függetlenül cselekményük büntetőjogi következményeitől.

3. Ilyen esetekben mállékes, hogy a közpénzeknek magánbanknál való elhelyezése valamely felettes hatóság kezdeményezésére, sőt utasítására történt és mállékes az is, ha az illető tisztviselő a közpénzt a legteljesebb jóhiszeműséggel és a legkörültekintőbb óvatossággal és biztonság mellett helyezte el és mállékes az is, hogy a közpénzt letétként kezelte és a legkörültekintőbb óvatossággal és biztonsággal kezelte.

A központi reviziós bizottság elvi jelentőségű döntése tehát kategorikusan kimondja és elrendeli, hogy közpénzeket egyetlen állami vagy közintézmény sem helyezhet el még átmenetileg sem magánbankoknál vagy magánpénztáraknál gyümölcsöző letétként vagy betétként.

Tőzsde

Cluj, február 24. Árak változatlanok Irányzat buzában és tengeriben szilárd. Nagyobb tranzakciók a constan-tai kikötő megnyitása folytán főleg tengeriben. Buza 77 kg, 390-400, ótengeri 190-200, új-tengeri 185, árpa 220. Timisoara. Irányzat lanyha. Kevés üzlet. A lisztárak estek. Buza 76 kg, 350-360, új-tengeri 140, ótengeri 200, zab 200, árpa 180 tőkma 700, liszt (30/20) kismalmi 5.40, nagymalmi 5.60. Braila. Új-tengeri 128-131 ótengeri 160, árpa 136-140, zab 185, buza 320-

370. Constanca. Árpa 147.50-153.75, bab 240-245, ótengeri 185, új-tengeri 137.50-145, zab 150.

Pénzpiac
Bucuresti tőzsde. Zürich 32.35-32.68, Berlin 39.70-40.70, Newyork 100-108, London 510-520, Párizs 6.58-6.59, Milano 8.80-8.92, Prága 4.10-4.13, Wien 22.75-23.25, Amst. 67.35-67.85, Brüssel 23.35-23.50, Belgrad 2.25-2.50, Varsó 18.70-19.50, Madrid 13.70-14.20, Budapest 29.24, Stockholm 28.
Zürich (nyitás). Bucuresti 3.08, Amst. 208.30, London 15.85, Milano 27.05, Belgrad 7.00, Wien 73.30, Berlin 122.85, Newyork 311.75, Párizs 20.38, Prága 12.85, Varsó 58.32 és fél

SPORT

Ma Visoky Tátra Club—Cluj válogatott

Cluj, február 24. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy a prágai Visoky Tátra Club jég-hokki együttese romániai turára jön, melynek kapcsán Clujon is játszik két mérkőzést. Az eredeti terv változást szenvedett, amelyben az csapat először Clujon játszik és csak azután utazik Bucurestibe. A második mérkőzés ma este 7 órakor lesz a KKE pályán.

VIVAS

Szombaton reggel vette kezdetét a Hag gibbon klubban a Viola-Kupaért folyó küzdelem. A verseny lapunk zártakor még tart. Vasárnap reggel a kat. gimnázium tornatermében a Schenker kupa küzdelmei is kezdetét vették. Mindkét versenyen a clujj gárdán kívül Erdély legjobb junior versenyzői indulnak.

FUTBALL

Végérvényesen május 6-án lesz a Románia-Jugoszlávia világbajnoki selejtező mérkőzés Bucurestiben. A FIFA többszöri kérésére, a román szövetség végre megállapította a román-jugoszláv világbajnoki selejtező mérkőzés végleges dátumát. A FIFA-nak küldött értesítés szerint a mérkőzést külsősön megegyezés alapján május 6-án játszik le Bucurestiben.

JÉGHOKKI

A BBTE jég-hokkicsapata lemondott idej román turájáról. Helyébe egy vegyes csapat ajánkozott, melyhez mindhárom vezető budapesti egylet adna játékos-t. A vegyes csapat a következő felállításban jönne: Hiresák FTC, Fenessy FTC, Plesner BBTE, — Hüvös I. BKE, gr. Révay, v. Margó BKE, Sáray FTC, — Gerely I. FTC, Hubert FTC és Hüvös II. BKE. A csapat nagy játékosok képvisel és főerősége Hiresák, a „csodakapus”. A tárgyalások most folynak Bucurestivel és ha eredményre vezetnek a vegyes csapat március 3-án és 4-én játszik a fővárosban és csak ezután kerülne sor clujj szereplésére. Föltétve, hogy lesz-e még jég.

ÖKÖLVIVAS

Schmelinget gyámság alá helyezték. Berlinből jelentik: A német hivatalos körök a legnagyobb meglepetéssel vették Schmeling újabb vereségének híreit. A propaganda minisztérium beíltotta a fémjelzett náci-boxoló további szereplését. A jövőben csak Göbbel engedélyével szállhat ringbe. (Schmeling legutóbbi legyőzője Hamas — horribile dictu — csak nem zsidó?)

Sporthirek

A Haggibbon futballszakosztály elnöksége kéri a szakosztály valamennyi tagját, hogy február 25-én délelőtt 11 órakor a klubban (Cal. Victoriei 10.) tartandó rendkívül fontos értekezletre okvetlenül jelenjenek meg.

A FIFA végrehajtóbizottsága ma ülészik Párizsban. A napirenden Svájcnak Románia ellen beadott óvása is szerepel.

Amerikai-francia professzionista teniszmérkőzés volt Newyorkban, amelyen Tilden, Vines, Cochet és Plaav vettek részt. Az amerikaiak 5:0 arányban győztek.

Zilahy Lajos: Valamit visz a víz. Uj Zilahy propagandakötet 57 lej egész vászonban. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

Vádl maguk n

Stere jai

Hog

Bucuresti, február 24. A Sterekéri klub tagjai és J. venciójának eredetileg politikai élet. Stere jogszerint adott kontestációt. Antonescu kormány nevében a szempontból, hogy Stere személye hassa. Közölte a Stere-ügy hadügyminisztérium előtt kiadott tanácsore Filipescu akiktól azután a bé vissza.

Hog ügy

A Dimineata adatokat közöl a tünéséről. Esz an az első avidejében Grigo e jót jelentett be te a hadügymínzó aktákat. A meg aznap ilye dött a hadügymínzó aktákat. A 1921 február-ki annakidejé megjelent a k kéri az aktákat adta a tisztnek nyugtázta. Két Mardarescu támany hadügymínzó akták kamara elűsaj a hadügymínzó seire, a dosszié teli. A kamara hadügymínzó tákat már két képviselőháza nak semmit a

Az ügyben elalt maga Ste covi birtokaró hangu levelet szerkesztőjéhez

„En már a amit szüksége ügyről. Még ügy nem ves revonatközö v ban, hogy az amugy sem ké

Mint hallom miniszter ur a elttünésével in tott eljárás gadhatom el

Egy bünsö mely dosszié nál is kevés kijelenttem sem akarom

Most is köt fogok folyam hez, nem fog tiára, nem milven perre évülést, vagy ahogyan men hozv a boza zéssel támad

Az én vádl toznak az or elváltatásom

Minden es volna a legv nabb elitelte szoleáltatási gesztésében“ tül szabad u mvelves boss zultusoknak

"Vádlóim vállalják legalább magukra elítéltelem történelmi felelősségét"

Stere jaiszava a tizenöt éves meghurcoltatása ellen Hogyan tüntek el a Stere-ügy aktái?

Bucuresti, február 24. Mint megírta, a Stere-kérdés a szenátus táborok tagjai és Jorga professzor intervejujának eredményeképpen került a belpolitikai élet szőnyegére került. A Stere jogszertint szenátorsága ellen beadott contestációkra válaszolva. Victor Antonescu igazságügyminiszter a kormány nevében kijelentette, hogy jogi szempontból nincs akadályja annak, hogy Stere szenátori madátumát ellátassa. Közölte egyúttal azt is, hogy a Stere-ügy hadbírósgái aktáit a hadügyminisztérium tizenöt évvel ezelőtt kiadta tanulmányozás végett Grigore Filipescu akkori képviselőnek, akiktől azután a dosszié nem került többé vissza.

Hogyan tüntek el a Stere-ügy aktái

A Dimineata mai számában érdekes adatokat közöl a Stere-ügy aktáinak eltűnéséről. Eszerint 1920 december 23-án az első avarescanus kormányzás idejében Grigore Filipescu interpellációt jelentett be a Stere-ügyben és kérte a hadügyminisztériumtól a vonatkozó aktákat. A képviselőház elnöksége még aznap ilyen értelmű átiratot küldött a hadügyminisztériumhoz. 1921 február 2-án a hadügyminisztérium külföldi kurir útján, még pedig Rascanu tábornok, akkori hadügyminiszter egyik kabinetfőnöke útján elküldte a képviselőháznak a dossziét. Két hét elteltével a hadügyminisztérium átiratban kérte az akkori képviselőház elnökségétől a dosszié visszajuttatását. Duiliu Zamfirescu kamarai elnök hívtalosan értesíti erről Grigore Filipescut és kéri, hogy sürgősen fejezze be a dosszié tanulmányozását.

1921 február 22-én ugyanaz a tiszt, aki annakidején a dossziét elhozta, megjelenik a kamara elnökségénél és kéri az aktákat. A kamara titkára átadta a tisztnek a dossziét, ki az átvételt nyugtázta. Két év múlva, 1923-ban Mardarescu tábornok, a Bratianu-kormány hadügyminisztere átiratot intéz a kamara elnökségéhez és hivatkozik a hadügyminisztérium 1921-es kéréseire, a dosszié sürgős elküldését követeli. A kamara titkársága közli erre a hadügyminisztériummal, hogy az aktákat már két évvel ezelőtt elküldte. A képviselőház irodájában azóta nem tudnak semmit a dosszié sorsáról.

Az ügyben egyébként most megszólalt maga Stere professzor is, aki bucovi birtokáról a következő megrendítő hangú levelet intézte a Dimineata főszerkesztőjéhez:

Inkább ítéljenek el...

"En már megmondottam mindent, amit szükségesnek láttam a Stere-ügyről. Még régebből elhatároztam, hogy nem veszek részt semmilyen errevonatkozó vitában, biztos lévén abban, hogy az utókor igazságos ítélete amugy sem késik már soká.

Mint hallom azonban, az igazságügy miniszter ur a szenátusban egy dosszié eltűnésével indokolta ez ellenem indított eljárás megszüntetését. Nem fogadhatom el ezt az indokolást.

Egy bűnös aktust nem lehet valamely dosszié eltűnésével fedezni. Annál is kevésbé, minthogy ismételtelen kijelentettem, hogy még csak védeni sem akarom magamat.

Most is kötelezem magam, hogy nem fogok folyamodni semmilyen jogi érvhez, nem fogok hivatkozni az amnesztiára, nem fogok igénybevenni valamilyen perrendtartásbeli kibuvót, elévülést, vagy hasonló eszközt, mint ahogyan már eleve lemondok arról, hogy a hozandó határozatot fellebbezéssel támadjam meg.

Az én vádlóim legalább annyival tartoznak az országnak: vállalják az én elítéltelem történelmi felelősségét.

Minden esetre több emberségesség volna a legvadabb és legszörnyetelenebb elítéltelem is, mint az igazság szolgáltatási eljárásnak egy... felfüggesztésében" amely tizenöt évben keresztül szabad utat engedett az összes személyes bosszúknak, szidalmaknak, irzultusoknak és rágalomnak, amelye

ket még az sem fékez, hogy ezen idő alatt egy országrész, különösképpen a megye, ahol születtem, szüntelenül meg tisztelt azzal, hogy képviselőnek választott meg.

Tizenöt évben kerecztül zudultak rám a rágalomok anélkül, hogy törvényes módon lett volna alkalmam ezekkel szemben védekezni.

Remélem, hogy ez a kijelentés pótolni fogja a dosszié hiányát és minden esetre dokumentumként fog az utókor ítélete számára szolgálni.

Ez az én utolsó szavam!"

Constantin Stere.

Bucov, 1934. febr. 21.

Stere drámai hangú levele érdekes és jellemző mozanata ennek a titokzatos homállyal fedett ügynek. Egészen bizonyos, hogy a Stere-ügy eltűnt aktái nem fognak többé előkerülni, mint ahogyan bizonyos az is, hogy Stere fölött, aki már idestova hetven éves, földi bíróság aligha fog ítékezni.

Nem találják Albert Prince gyilkosait

Titokzatos kezek eltűntetik a minisztériumokból a Stavisky-ügy aktáit

Párizs, február 24. Dijonban elteleték a gyilkosságnak áldozatul esett Albert Prince párizsi zérvényészki tanácsost. A nyomozás ezideig nem mutat fel semmi eredményt.

Egyidejű párizsi jelentés szerint Marquet munkaügyi miniszter a Stavisky-üggyel kapcsolatban megvédott Rita Georg és Marianne Kupfer színésznők aktáiból meg akarta állapítani, hogyan és kiknek az ajánlólevelével kapták meg annak idején a játszási engedélyt. Az aktákat nem tudták a miniszter rendelkezésére bocsátani, mert azok a minisztérium irattárából eltűntek.

Egyébként Haute-Savoie bírósága 45-45 napi fogházbüntetésre ítélte az öngyilkossá lett Stavisky szélhámos bankár chamonixi rejtőgetőit.

Bécs, február 24. A lapok beavatott helyről származó értesülései szerint nem lesz szó általános tisztviselői fizetelészállításról Franciaországban, de az bizonyára elkerülhetetlen lesz, hogy a kormány egyik vagy másik fizetési kategóriában kisebb-nagyobb csökkentéseket ne hajtson végre. Ugy hírlik, hogy a honvédelmi tárcák kiadási tetelei érintetlenül, csökkentés nélkül megmaradnak.

Látogatás az angol királynál hálóingben

Egy herceg, ahinek joga van a királyt hálóingben meglátogatni

London, február 24. Anglia az ősi nagyományok hazája. A régi formák és szokások tiszteletéről még a modern élet sem tudta leszoktatni az angolokat. Vannak ősi intézményes angol szokások, amelyek mosolyt keltenek minden idegenben. Így például a mindenkori balmoralj hercegnek joga van hozzá, hogy a királyt hálóingben látogassa meg.

Ez tulajdonképpen csak néhány hónappal ezelőtt derült ki, amikor a mostani fiatal balmorali herceg egy polgárlányt vett feleségül. Szerette volna bemutatni feleségét az udvarnál, de diszkréten értésére adták, hogy a királyné nem reflektál a fiatal hölgy megjelenésére. A herceg nem hagyta annyiban a dolgot. Kutatni kezdett a családi krónikában és kiderítette, hogy II. Károly király annak idején egy éjszakai vadászaton eltevédt és bezorogtetett a Balmoral hercegi család ősenek kunyhójába. Balmoral hálóingben sietett ki a hideg éjszakába, hogy a királyt utbaigazítsa. II. Károly a lordi rangra emelte ezért az önfeláldozó szolgálatért és egy öklelvelben megadta a jogot neki és mindenkori utódainak, hogy hálóingben járulhatnak a király elé. Balmoral mos-

tanj hercege közölte az angol udvarmesterei hivattalal, hogy amennyiben felesége nem jelenhet meg az udvarnál, a legelső adandó alkalommal élni fog jogával és hálóingben tesz látogatást a királynál. Ez a szelíd zsarolás célt ért: néhány héttel később a hercegné bemutatkozhatott az udvarnál.

Más angol családok is élveznek különös előjogokat. A lord Kingsdale család mindenkori fejének joga van feltett kalappal beszélni a királlyal. Lord Montague viszont egy régi királyi rendelet értelmében bármikor bejelentés nélkül tehet látogatást az uralkodónál. Még érdekesebb dologra van joguk a Walsingham lordoknak. Ingyen megkaphatják és viselhetik a király használt ruháit.

Évszázadok óta minden ujévkor megjelenik a Walsingham-család feje a Buckingham-palotában és jogának jelképes gyakorlásaként egy zsebkenőt kér. At is nyujtanak neki egy zsebkenőt a király ruhatarából, amiért azután 300 fontos jótékonycélu adományt ad.

De nemcsak jogaik, hanem kötelességeik is vannak az angol arisztokratáknak. Lord Murray minden hónap

Az üde nők kedvence

5 FLEURS FORVIL

elsején köteles egy kosár gyümölcsöt és egy pohár bort kitenni kastélyának pincéjébe. A Murray-család annak idején azzal a feltétellel kapta meg IV. Jakab skót királytól a Sauchiemurikastély használatát, hogy minden elsőjén étellel és itallal vendégeli meg a babonás király nagyanyjának „hazajáró” szellemét. Wellington hercege minden évben kis selyemzást küld a királynak, hogy így emlékezzék meg őseinek waterlooi győzelméről. Az atholli herceg évenként egy fehér rózsát küld a királynak és négy-nyolc árvaszkát minden udvarhölgynek; ez a bér, amit birtokáért fizet. Clarke lord köteles kastélyában trombitást tartani, aki három kürtszóval hirdeti, ha a királyi család valamelyik tagja érkezik. Lord Derby évenként két fiatal sólymot köteles hűbérként a királynak adni. Miután Angliában alig van sólyom, a lord minden évben Franciaországban szerzi be sólyomszükségletét. Lord Potmanak az a feladata, hogy a királyi palota kályháit időnként megvizsgálja. Lord Mowbray ügyel fel arra, hogy a királyi fehérmű a mosásból gyüretlenül kerüljön vissza a szekrénybe. Lord Hotham évenként egyszer egy évben meg kell vizsgálnia a palota egyik mellékhelyiségét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. M. Dej és többeknek. Tegnap üzenetünk helyesbítése végett közöljük, hogy a pénzügyigazgatóság által szerzett értesülésünk szerint van egy pénzügyminiszteri rendelet, mely szerint a szappanfőző üzemek még abban az esetben is kötelesek „Registru special”-t vezetni és forgalmi adót fizetni, ha az idevonatkozó törvényben előirt minimum hat munkással és öt lóerővel nem dolgoznak. A pénzügyminiszteri rendelet szerint ugyanis a szappanfőzés nem tekinthető (?) kézműiparnak. Egyébként a törvény értelmében csak azon kisiparos van forgalmi adó fizetésére és registru special vezetésére kötelezve, aki üzemében több mint öt munkással, vagy öt lóerővel dolgozik.

— Pollermann Aranka hangversenye az Ujságíróklubban. Ma este Pollermann Aranka hegedűművész játszik az Ujságíróklubban. Zongorán kíséri K. Molnár Vilma. Az Ujságíróklub tagjai körében óriási érdeklődés nyilvánul meg a nagy művész koncertje iránt. A hangverseny este 10 órakor veszi kezdetét.

szet

szop- ideg- és

ORT

Tátra Club— álogatott

(Az Uj Kelet tud.) an megirtuk, hogy a a Club jéghekkki együt ra jön, melynek kap- k két mérkőzést. Az st szenvedett, ameny- ször Clujon játszik és t Bucurestibe. A má- este 7 órakor lesz a

VIVÁS

vette kezdetét a Hag Viola-Kupáért folyó ny lapunk zártakor reggel a kat. gimnán a Schenker kupa gát vették. Mindkét gárdán kívül Erdély enyzői indulnak.

FUTBALL

május 6-án lesz a Ro- világbajnoki selejte- estiben. A FIFA több- omán szövetség végre mán—jogosztalv vilá- gkerkőz végleges dá- küldött értesítés sze- ilosonős megegyezés játszik le Bucuresti-

JÉGHOKKI

kicsapata lemondott l. Hélyébe egy vegyes melyhez mindhárom gyület adna játékos- övetkező felállításban C. Fenassy FTC, Blies I. BKE, gr. Révay. ray FTC. — Gerely C és Hivős II. BKE. kerőt képvisel és 16- „csodakapus”. A tár- nak Bucurestivel és etnek a vegyes csapat n játszik a fővárosban ilne sor eluji szerep- y lesz-e még jég.

ÖKÖLVIVÁS

aság alá helyezték. A német hivatalos meglepetéssel vették ereségének hírt. A ztérium beültotta a tolo további szereplék Göbbels engedélyvé- (Schmeling legntöbbi — horribile dictu —

thirek

futballszakosztály el- akosztály valamennyi ruár 25-én délelőtt n (Cal. Victoriei 10.) il fontos értekezletet ek meg.

ajtóbizottsága ma ül- napirenden Svájanak ott óvása is szerepel. a professzionista te- Newyorkban, amelye bochet és Plaa vettek k 5:0 arányban győz-

alamit visz a víz. Uj ötöt 57 lej egész- sség az Uj Kelet könyv- sszeg és portéköltség el vagy utánvéttel.

A ZSIDO ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Irma Singer (Daganja):

Egy találkozás

Egy autó robogott az udvarba... Eppen a mezőről jöttem haza és már szólítottak és kértek, hogy a vendégnek egy svájci újság szerkesztőjének beszéljek valamit az életünkről...

Középmagas, már nem fiatalember, éles szemüvege mögött mélytekintetű, világosbarna szeme fiatalon és megértően világitott...

A beszélgetés a szokásos kérdésekkel kezdődött: „Hányan vagytok?” „Mit termeltek?” „Milyenek a gyermekek?” És mialatt kérdésekre és feleletekre és dolgokra, amelyeket már nem lehet a tiz ujjal kitapintani — merültünk — odaértünk az örök folyóhoz, amely misztikus zugásával egészen elvonja az embert a hétköznaptól...

Es amint a Jordán vize esendesen és észrevétlenül folydogált, úgy áramlott a szó, amely embertől emberig ér, a megértés egyik partjától a másikig...

Egy személyes kérdés: „És hogy élte itt bele magát?” Egy kissé idegenkedve néztem a szemébe. Nem hiába voltam gyanakvó, a sok neves emberrel való találkozás óvatossá tett.

Kutattam a szemében. De ott ezek mögött a szemüvegek mögött, melyen a világosbarna szemek mögött valami intett, amiből megérezttem, hogy ezzel az idegen férfivel, akinek a vére egészen másképp keringett, mint az enyém, van valami ami összeköt: Az örök ember.

Es elkezdtem: „Hogy az én harmonikus belelésem az itteni helyzetbe ne hezebb volt, mint bárki másé — az világos.”

„Miért?” kérdezte.
„Mert hisz hosszú évekig az egyetlen nyugati zsidó voltam a közösségben. Az átserelés a városi milióból ön magában is elég nehéz és még tízszeresen nehezebb olyanok között akik nem ismerik a multunkat... nem az egvén multját értem, hanem a fajtaét. Tudni akarta: „honnan származnak a legtöbbben?”

„Orosz kisvárosokból. Látja ezeknek a cionizmus egy organikus fejlődés, a gyermekálmok halk növekedése a rész valóságig. A multnak a jelennel, sőt egy megálmodott jövővel való összefonódása.”

„És aki Nyugatról jön, annak a meg szerzett, az új, a forró zsidóság egy nagy ugrás az asszimilált tegnaptól a tudatos mába. És ebben a mában járunk és csodálkozva tapogatózunk az zal az égő vággyal, hogy magunknak nevezhessük. És tízszer napjában megtorpanunk apróságok előtt.”

A szemében fátyolos megértés csillogott. Hirtelen az a vágyam támadt, hogy sokat, sokat elmondjak neki, talán mert sokáig hordoztam magamban, súlyos érzések hasztalan terhét és mert éreztem, hogy nem tart kevesebbnek, mint én önmagamot és ez hidat épített közöttünk. Hidat, amelyen könnyű és jó volt a járás... És így folytattam.

Hallgatott, lenézett a földre és néhány figurát rajzolt botjával a homokba, aztán újra rámnézett világos szemével és kérdezett: „De mondja, hogy tudott elszakadni a nagyvárostól, maga, aki, amint sejtem, közeli vonatkozásban volt színházzal, művészettel, irodalommal?”

„Nem vágyódtok egy kis zenére, vagy általában művészetre?”

Beszéltem neki az egyes koncertekről, amelyekben néha részünk van és az élvezetről, ha a „Habimah” vagy az „Oheh” néha elvetődnek hozzánk.

„Nem, muzsika és színház nem hiányzottak. Inkább más hiányzott... emberek.”

Csodálkozva nézett felém és szinte alig tudta ismételni: „emberek?” Hisz tudta, hogy kvucában, közösségben élek...

„Igen, csodálkozni fog — tudom — mert alig vannak még emberek a világon, akik ilyen egységben, ilyen szel-

lemi közösségben küzdenek a közös célért... és mégis. De meg fogja érteni. Emberek, világok. Ezt az édes, busz érzést, mikor egyikünk közeledik a másikához és igyekszik megismerni a világát, ezt már átéljük... és a társaktól az ember visszatért önmagához azzal a tudattal, hogy önmagában kell a forrást keresnie... igen, ez különös ebben az országban. Az emberben kiszárad a vér és nem a naptól...”

Extázisba jöttem és szinte magam mal beszéltem. „Nem Kiszasia napja perzsel és égett, hanem ez a küzdelem önmagunkkal és a szembenállás a saját énnel anélkül, hogy közömbös emberek vagy szórakozások eltereljenek, mindig a saját magunk bírja, mindig a sajátmagunk ellensége. Nem a magány az, amely megfagyasztja a vért, hanem az, hogy saját énnel szemben meztelenül látjuk, hogy minden új hibát már keletkezésében észrevesszük. Senki sem sejtí, hogy minden egyes hogy kinezza és győri magát, hogy tisztázis is mérlegre teszi a lelkét és nem találja elég jónak... és mégsem tehet másképp...”

Hirtelen elhallgattam. A vendég az órára nézett. Hívós szót kapott a fák koronájába. Kissé megborogtam. Fel akartam állni. Kért maradjak még. Lehet, hogy csak szokásból nézte az órát. De én elvesztettem a fonalat.

Egy darabig esend volt, csak a Jordán zugása hallatszott. Az idegen újra fel akarta venni a fonalat: „vajjon mindnyájan így éreznek?”

„Minden ember külön világ mondottam, hogy is sejtethjük mi, milyen terhet cipel magával a másik, mibe botlik meg, mi után sóvárog? Nem mind egyikük ismerte meg a nagyváros méreggel telt mórát, a felületlen szórakozásokat, nem mindegyik forgácsolódott el jelentéktelen emberekhez való száz lényegtelen vonatkozásban. Talán vannak, akik szombatontként valami ürességet éreznek, talán ügyetlen ujjakkal akarnak kitapintani valami idegenül nyomasztót... de nevének nevéni nem tudják...”

Megakadtam és lenéztem a tóra, amelynek viziútrán egy fehér vitorlás jelent meg. A nap belopódzott a csillagó hullámok közé és felém dobta egy sugarát. Mintegy felébredve simítottam végig a homlokomat és a szépség teljes tudatos élvezésével néztem a Kineret tavát. Lassan felemelkedtem: „Nem az, amit itt önnek elmondtam, nem az teszi életünk lényegét, csak néhány sötét akkordot emeltem ma ki, amelyek éjszakánként kísértének... De nappalainkat eltölti az árral szemben uszók öröme, akik tudják, hogy előbb vagy utóbb, de elérik a világos szigetet. A reggeleink tele vannak munka kedvvel és az alkotás gyönyörével és esteink a tiszta elégedettség áldását hozzák... És éppen ez a súlyos és intenzív befelé és teszt életünket értékessé és szárnyalóvá...”

Az autó túlkölt a gazdája után. Mikor bucsuzásra kezett nyújtott, kissé zavartan mondtam: „a legtöbb turista, aki átrepül az országon, felszippantja a hegvekről a ragyogó napfényt és a tengerről a hullámok taráját. Ön egy pillantást vethetett a vizék árjába...”

Végtelen finomsággal mosolygott és beszélt a kocsiába.

Nesz Ciona ünnepe

(Levél a londoni exekutívéhez)

Kedves Barátnőim!
Elképzhetlek, mily öröm tölt el, amikor elküldöm Önöknek gyümölcsösökünk első termését, a mi grapefruitunket.

Négy évvel ezelőtt kezdtem meg néhány leánnyal az első ötven dunam beültetését Nesz Cionában. Vigasztalanul néztem az előttem elterülő földekre és a körülöttünk fekvő mocsarakra. Csak a szétszórta beduinsátrak voltak az élet egyetlen jelei. Emlékszem, amikor az első zsegeket ültettem, mindnyájan csak egyérti fohászokdunk: legyen elég erőnk, hogy amit megkezdettünk, be is fejezzük. Nem láttuk tisztán előre, hogyan fog ez a farm kifejlődni, csak azt tudtuk, hogy rendkívüli bátorság és fantázia kell ahhoz, hogy azt felépítsük. Az első voltunk azok között, akik Judeának sivar talaján új telepítést kezdtünk.

Azóta négy év telt el. Legyőztük a sivatagot és körülöttünk, a közelben és a távolban, sok új kolóniának vetik meg alapjait.

Ma már egy nagy és jövedelmező, egészséges alapokra épített farmunk van. Nagyszámú zsidó leányosport nyert itten kiképzést és itt sajátítják el a gazdaság minden ágához szükséges ismereteket.

Az első kiképzett 18 leány már el is helyezkedett az ország különböző helyein és hasznos tagjaivá váltak azoknak a közösségeknek, amelyekben dolgoznak.

Ültetvényünk első gyümölcseinek szüretelése egy új periódus kezdetét jelenti, a konszolidálás korszakát. A legnehezebb idő már mögöttünk van.

En tudom, hogy a dolgozó nő képességeibe vetett bizalom hozzájárul az ország építéséhez, minket erősít munkánkban és Nektek is bátorító forrásul szolgál munkátokban.

Fogadjátok az első gyümölcsöket — közös munkánk és fáradozásaink gyümölcset.

Nesz Ciona 1934 január végén.

Ada Fischmann

WIZO-HIREK

A sighet Young Wizo február 11-én este 9 órai kezdettel, str. Juon Mihaj 5. szám alatti Wizo Otthonban tartotta meg rendes kétheti kultúrételét igen érdekes programmal, Klein Margit KKL biztos, pontos részletességgel összeállított előadásában ismertette a Wizo eredményes munkásságát Erec Jiszráelben. Perl Ibi, Kiss József „Tüzek” című versét szavalta el igen hatásosan majd Weisz Etti olvas-ta fel Mendele Mocher Szeferimról készített életrajzát, ugyesen jellemezve a héber és jiddis nyelv nagy klasszikusát, Holder Sosanna, Morris Rosenfeld „A Getto dalai” című gyönyörű verses kötetét ismertette élvezetes előadásban.

Könyvek. Az Erdélyi Wizo Föderáció timisoari központjánál (Timisoara III. Pta. Asanesti 4.) az alant felsorolt, cionista és Wizo propagandanyagot lehet beszerezni 5 lei egységár mellett: 1. A nőmozgalom története és jelene. 2. Palesztinakeresés. 3. Beszélgetés tagszerzés alkalmából II. 5. Jehuda Leib Perez. 6. Max Nordau. 7. Bialik. 8. Bevezetés a cionizmusba. 9. A gyermeknevelés problémája. 10. A gyermek aranykönyve II. Tükörkép egy Wizo világtalálkozásról. 12. Herzl életpályája. (Cionista szemlélet) 13. Mi végez a Keren Kajemeth? 14. Mit végez a Keren Hajeszod?

Táncol a népszövetség. Az oradeai Wizo folyó hó 27-én, kedden délután 4 órai kezdettel a Regina Maria színházban nagyszabású gyermekelőadást rendez a következő programmal: 1. „Táncol a népszövetség” című mókás revü, írta Nádasy Ernő. Előadják a Sonnenwirth Klári tánciskolájának balettnövendékei. Több mint 120 bájos apróság fog szerepelni. Színe kerül még Kornis Elza az „Újra megtalált mosoly” című darabja.

A timisoari Yung-Wizo leányosport folyó hó 28-án tartotta meg rendes gyűlését. A revüt nagyon jól kidolgozva Márton Erzi olvasta fel. A heti biblia-magyarázatot kitünően megvilágítva Leitner Vera adta elő.

Wizo élet Toplitan. A toplitai Wizo csoport rendszeresen gyűlésezik, mely alkalmakkor különböző előadások szerepelnek műsoron. Január 6-án megtartott ülést Schauer M. ur tartott előadást Cham Weizmannról, Breit Pál revüt tartott, majd megbeszéltek a teadélutánok megrendezését. Február 4-én Juster Samu tartott előadást a cionista ifjúságról, és Liquornik Amália elnöknő beszámolt az eddigi teadélutánok eredményeiről. Eddig a következő háziasszonyok rendezték Wizo-t: Schauer Etl. Márton Erzsebet, Grünbaum Iona és Marmor Mirjam, Beedermann Aranka díszelnöknő. Grab Josef, díszelnöknő, Adele Löwy és dr. Grossfeld Szerén teadélutánmegváltás emmen 200-200 lejt adományoztak a Wizo-nak. A toplitai Wizo hölgyek közreműködtek az Ussiszkín-akció lefolytatásánál is igen szép eredménnyel. Elhatározták egy purimbál megváltásaképpen egy gyűjtés lefolytatását.

Az oradeai Wizo és Noar-Hacioni Trumpeldor ünnepélye. Vasárnap jól sikerült Trumpeldor emlékünnepelet rendezett az oradeai Wizo és Noar-Hacioni ifjúsága, a Kereskedelmi Csarnok egyik termében, amely zsufofálás megtelt érdeklődő közönséggel. Megnyitó beszédet mondott dr. Markovits Ignác, a Wizo elnöke, Trumpeldor életrajzát ismertette: Frisch Salom, Mose Hellenberg a KKL jeruzsálemi irodájának kiküldöttje héber és németnyelven beszélt az Ussiszkín akció fontosságáról. Székely Cipóra héber verseket szavalt. A Noar-Hacioni szaváló kórusa és énekkara több jól sikerült számmal szerepelt. Az ünnepélyt Schwartz Pál rendezte.

Wizo-munka Satumaren. A satumarei Wizo hölgyek által a szezon elején beindított teadélutánok fokozott lendülettel haladnak előre és a hölgyközönség legkedveltebb és egyben legnívósabb szórakozásaivá lettek. Az utolsó hetekben dr. Fischer Samuné a Wizo elnöknője, dr. Gutmann Béláné, Rosenfeld Mártonné és Guth Sándorné urnők látták vendégül lakásukon a hölgyeket. A teákon a következő előadások hangzottak el: dr. Fái Béláné tartott egészen kivételes előadókészséggel konferenciát beszámoló, majd egy másik alkalommal nagyszabású előadást a Wizo célkitűzéseiről és alkotásairól. Dr. Gutmann Béláné Mendelsohn egyéniségét méltatta igen élvezetes előadásban, Fried Zoltáné Beregi Arminának „Isten árnyékában” című új regényéről tartott rövid, igen talpraesett ismertetést, míg dr. Robóznó Kasriel Blanka orvosnő a Wizo palesztinai tevékenységéről tartott mindenre kiterjedő, részletes előadást. Black mérnökné néhány zsidó és női vonatkozású irodalmi miniatűr ügyes németnyelvi feldolgozásával aratott megérdemelt sikert. Egyidejűleg elkezdte a Wizo zsidó irodalmi és történelmi kurzusát tagjai részére heti egy előadásban. Az első két előadást dr. Jordán Viktor ur tartotta szépszámmal érdeklődő jelenlétében a cionizmus ideológiai fejlődéséről. Tervbevette ezenkívül a satumarei Wizo a közeli hetekben egy irodalmi törvényszék megrendezését L. Feuchtwan gernek „A zsidó háború” című műve fellett. Az irodalmi törvényszék vezetésére sikerült megnyerni a város legkiválóbb irodalmi szakembereit, akiknek közreműködésébe abszolút garanciát képez a törvényszék irodalmi színvonaláért. A rendezvény iránt a város intellektuális körében nagy érdeklődés mutatkozik.

— Angliában hos... Londonból jeler... gban baj volt né... Angliában mégis en... ok száma. Mégpedi... tül: egy év alatt... ott a milliósok... egy valaki Angliá... egálabb kétszázszor... ául Romániában, l... ülbelül kétszázszor... adóhatóságok ezenf... nek el valakit való... egálabb évi 100 ez... ti tud mutatni. A... óbb millióst is... nek közül, mint Ar... tőbbi adóösszeírás... gár vallott be 10-5... jövedelmet.

— Az indiánok... a fehérek ellen. L... Times jelenti a tri... ból: Motioni indiai... madták a Venezue... rára kiküldött hat... Az indiánok mérge... bizottság tagjaira... megölték. Kilenc m... sítettek. Don Juan... állam megbízottján... motioni indiánok... tük árán is megá... behatolását az ind... elmut években so... az indiánok azok... borát, akik azért... hogy felkutassák... fehérek barátságos... uok visszautasított.

Gróf Csáky

Allandóan Bécsbe... előt látogatóban... kor rokonaím ajá... fogpassztát és szá... dig csak a PER... has

— Gyermekruha... René vezetésével... emelet, a „Styl”... ban.

— A Hazamir... zetősége felkeri... hat, akik az egy... óhajtanak, hogy... nap este fél nyo... rály ut 52. szám... ség nagytermé... kedjenek.

— Tavaszí utaz... évek óta, amint a... vaszi verőfényes... gyobb számban... akik akár üdülé... resve, akár üzlet... kívánnak egy-két... bet a Globus Ut... Reg. Ferdinand l... utazások részére... kat a 24 ezer ton... ezer tonnás „Ror... e célra. Ezek a... tavasz folyamán... nyoltyák le a... Husvétrá Pales... 19-én „Vulcania”... lás április 5-én... tavasrára, indulá... nia” luxus óriás... utazás azt a ren... résztvevőknek, h... egy és ugyanaz... és befejezni. A... tetés szerint m... zatérés egyéni... lül bármikor le... a társasutazás... egészen kivéte... mi is élveznek... a teljes program... egy a partra sz... alól mentesítve... cíó nekülül a les... Ezen a maga n... utazás Cluj-Bu... Athén—Istambu... Said—Haifa—N... Cluj utvonalon... mindenütt kiszá... tehát maga a 20... ményekkel ez... aicsosny részve... lenül kárpótlást

1934. FEBRUÁR 25.

HIREK

Angliában hossz van milliómosokban. Londonból jelentik: A gazdasági válságban baj volt néha a fonttal is, de Angliában mégis emelkedett a milliómosok száma. Mégpedig nem is jelentéktelenül: egy év alatt 70-ről 150-re gyarapodott a milliómosok névsora. Pedig ahhoz, hogy valaki Angliában milliómos legyen, legalább kétszázszor annyi kell, mint például Romániában, lévén a font értéke körülbelül kétszázszorosa a lejnek. Az angol adóhatóságok ezenfelül csak akkor ismernek el valakit valódi milliómosnak, ha legalább évi 100 ezer font jövedelmet is ki tud mutatni. A kontinensen sokkal több milliómost ismernek el az angolok közül, mint Angliában, mert a legutóbbi adóösszeírásnál 10 ezer angol polgár vallott be 10—50 ezer font közötti évi jövedelmet.

Az indiánok véres harcot esküdtek a fehérek ellen. Londonból jelentik: A Times jelenti a trinidadi Port of Spain-ből: Motioni indiánok az éjszaka megtámadták a Venezuela és Kolumbia határára kiküldött határrendező bizottságot. Az indiánok mérgezett nyíllal lőtték rá a bizottság tagjaira. Három tisztviselőt megöltek, kilenc munkást pedig megsebesítettek. Don Juan Arbelatz, Kolumbia állam megbízottjának jelentése szerint a motioni indiánok megesküdtek, hogy életük árán is megakadályozzák a fehérek behatolását az indiánok területére. Az elmúlt években sokszor támadták meg az indiánok azoknak a fehéreknek a táborát, akik azért jöttek erre a vidékre, hogy felkutassák természetjének. A fehérek barátságos ajánlatait az indiánok visszautasították.

Gróf Csáky Györgyné írja:
Állandóan Bécsben lakom, nyolc hónap előtt látogatóban voltam Clujon és akkor rokonaim ajánlották a PERLOTT fogpasztát és szájvizet. Bécsben is mindig csak a PERLOTT készítményeket használom.

Gyermekruha-szalón nyílt Lautmann René vezetésével. Memorandumai 2. emelet, a „Styl” ipar művészeti szalónban.

A Hazámir ének- és dalegylet vezetősége felkéri az énekeseket és azoknak akik az egyesületbe még beléni óhajtanak, hogy február 25-én, vasárnap este fél nyolckor a Ferdinand király ut 52. szám alatt a neolog hitközség nygtermében megjelenni szíveskedjenek.

Tavaszi utazás Palesztinába. Már évek óta, amint a Földközi tengeren a tavaszi verőfényes idő beköszönt, egyre nagyobb számban kelnek utra mindazok, akik akár üdülést, vagy világlátást keresve, akár üzleti ügyben Palesztinában kívánnak egy-két hetet eltölteni. Ez évben a Globus Utazási Irodának Cluj Cal. Reg. Ferdinand 12. sikerült a palesztinai utazások részére a legpazarabb óceánjárókat a 24 ezer tonnás „Vulcania” és a 33 ezer tonnás „Roma” óriás hajókat lekötni a célra. Ezek a csodás luxusóriások a tavasz folyamán a következő 3 utat bonnyolják le a „Globus” rendezésében: 1. Husvételre Palesztinába indulás március 19-én „Vulcania”, 2. Tavaszi utazás, indulás április 5-én „Roma”, 3. Telavivi Mintavásárra, indulás április 30-án „Vulcania” luxus óriásokkal. Mind a három utazás azt a rendkívüli előnyt nyújtja a résztvevőknek, hogy az utat nem kell egy és ugyanazon a hajón megkezdeni és befejezni. A palesztinai tartózkodás tetszés szerint meghosszabbítható. A hazatérés egyénileg egy éven belül bármikor lehetséges, anélkül, hogy a társasutazások részére engedélyezett egészen kivételes kedvezményekkel járna is elvesznék. Amennyiben a résztvevő a teljes program szerinti utat teszi meg, úgy a partra szállásnál a felmutató név alól mentesítve van, vagyis minden kauló nélkül a leszállás biztosítva van. Ezen a maga nemében páratlan olcsó utazás Cluj—Budapest—Róma—Nápoly—Athén—Istanbul—Rhodos—Haifa—Port Said—Haifa—Nápoly—Róma—Budapest—Cluj utvonalon történik és a kikötőben mindenütt kiszállás programba van véve, tehát maga a 90 napos hajó ut olyan élményekkel gazdagítja az utast, hogy az általában részvételi díj ellenében feltétlenül kárpótlást talál.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet renndbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas.

A Regal-kávéház tulajdonosa a kávéház helyiségében a clujzi zsidó iparosok agglomerációjára folyó hó 25-én, vasárnap délután négy órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez. Kérik Cluj város zsidó társadalmát, hogy eme jótékony célú rendezvényen, ahol a nemes cél mellett a legkellemesebb szórakozási alkalom kínálkozik a közönség részére, minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjék.

Nagy Purimest a Magyar Színházban. Szombaton éjjel tizenegy órai kezdettel a Magyar Színház nagy Purimestet rendez és pedig a színház kitűnő művészeinek bevonásával. Ezúttal a „Timosát” fogják játszani, újszerű, purimi felfogásban. Felvonások között és a felvonások alatt pedig eredeti purmi attrakciók fogják gyönyörű kötetni és megkacagtatni a közönséget. Csodagyermek keleti purimáncait mutatják be és szivderítő aktuális párbeszédet. (Meloch és Lemoch, a hitközségről, az eréről, a mikvéről. Bíró Andorról és vezérkaráról, a szatmári halakról, a szefárd fegyverszínéről és a híres szefárdaskénáz közvesoráról.) A kaecagató előadás szereplői Forgács Sándor, Tompa Béla és Antal Lajos. Kivételes attrakciónak ígérkezik az énekkvartett, gyönyörű parlezimái purimi dalaival. Ezenkívül lesznek a műsornak egyéb hasznos és meglepetései is. **Ólcsó színházi árak és „Slachmones” sorsolások.** A szombat esti előadás a legszebb erdélyi Purimestnek ígérkezik.

Uj lakást keres a Scotland Yard. Londonból jelentik: A londoni rendőrség rádiószolgálatára csődöt mondott és a rendőri stúdió most új „lakást” keres. Néhány évvel ezelőtt vezették be ezt a rádiószolgálatot. A Scotland Yard épületében van a leadó, amely üzeneteket és parancsokat kézbesít a városban futó rádióautóknak. A rendszer nem vált be. A Scotland Yard rádió szempontjából rossz helyen van. Főállati villamosállomás van a közelben és ezenkívül a szomszédban van a tengerészeti minisztérium, amelynek rendkívüli erősségű magánleadója van. Ezek a körülmények olyan erősen zavarták a Scotland Yard leadását, hogy a városban futó rádióautók nem tudják rendesen felvenni az üzeneteket és napirenden vannak a félreértések és zavarok. Eddig két új helyiséget kerestek a redőri rádióknak, de ezeken a helyeken is csődöt mondtak a kísérletek. A rendőrfőnökség körében aggodalmat kelt ez a körülmény, mert a közbiztonság szempontjából rendkívül fontos, hogy a rádió lakáskérdése minél hamarabb megoldódjék.

A világ legnagyobb hadirepülőgépgyára. Londonból jelentik: A Hawker és a Gloster-Armstrong Co angol repülőgépgyárak egyesültek. Mindkettő cég számos különleges és titkos szerkezetű repülőgépet készít az angol légihaderő számára. Az egyesülés következtében, amely nem érinti a cég jelenlegi gyártelepeinek függetlenségét, Anglia a legnagyobb és legjobban felszerelt hadirepülőgépművek bitrókában lesz.

Amerikai diplomatának tilos angol előkelőségeket majmolni. Washingtonból jelentik: Britten képviselő törvényjavaslatot terjesztett a washingtoni képviselőház elé, amelynek értelmében a külföldi szolgálatot teljesítő amerikai diplomatákat haladéktalanul hívják vissza, ha kiejtésükkel vagy ruházódásukkal angol előkelőségeket majmolnak. Britten azt is javasolja, hogy a megrögzött visszaesőket bocsássák el. Indokoló beszédében kijelentette, hogy nagy felháborodásra olyan amerikai diplomatákkal is találkozott, akik monokli, két bokavédőt, sárga nyakkendőt és egyéb bohóc-cifraságokat viselnek s úgy nyafognak és krakognak, mint az angolok. Az ilyen diplomatákat, akik nem tudják, hogy a legdicsőbb sors elsőosztályú amerikaiak lenni azonnal el kell bocsátani az Egyesült Államok szolgálatából. A Ház a beszédet viharos tetszéssel fogadta.

GYERMEKEK a ragályos betegségeknek nagy mértékben vannak kitéve.

Difteritisz, vörheny, angina, grippe használjon biztosan ható fertőtlenítő szert és vegye elejét e veszélyeknek.

Majdnem minden betegséget okozó csira a szájon keresztül kerül a szervezetbe, amely a bacillusok melegágya.

HYPEROL az ideális fertőtlenítő szer.

Egy tabletta Hyperol fél pohár vízben feloldva erős és friss superoxyd-oldatot ad, amely a bacillusok halálos elensége. Biztos hatása mellett ez az oldat méregmentes is, és nem sértheti meg még a legérzékenyebb szövetet sem.

Az orvosok meg fogják erősíteni Ön előtt, hogy fertőtlenítő szert nem lehet lenyelni, mert egy valószínű fertőtlenítő szernek nagyon erősnek kell lennie.

Hyperol rendkívül hatásos fertőtlenítő szer, amelyet külsőleg kell használni.

FRISS superoxyd, HYPEROL

ből előállítva, a legjobb fertőtlenítő szer és nem mérgező.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Gedeon Richter

Ön és gyermekei öblögessék minden reggel szájukat Hyperollal és védve lesznek a bacillusokkal és betegségekkel szemben.

Gondoljon arra, hogy valóban jó hatásos fertőtlenítőszert sem lehet lenyelni, sem pedig mint egy cukorkát a szájban szétolvadni hagyni nem lehet.

Kis tubus 10 tablettával 30 lei
Nagy tubus 20 tablettával 47 lei
— készítmény

Ujabb transzfer-egyezményt kötött a német kormány a berlini Palesztina-Hivattal. Berlinből jelentik: Mint ismeretes a Jewish Agency berlini Palesztina-Hivatala transzfer-egyezményt kötött a mult év augusztusában a birodalmi devizahivattal, melynek értelmében három millió márká értékű devizát vihettek ki Palesztinába a németországi zsidó bevándorlók, olyképpen, hogy Palesztina ugyanilyen értékű árumennyiséget vesz át Németországtól. A berlini Palesztina-Hivatal legújabb közleménye szerint az illetékes zsidó tényezők ujabb tárgyalásai a birodalmi devizahivattal befejeződtek és a devizahivatal ujabb három és fél millió márkára kötött transzfer-egyezményt. A devizahivatal külön rendeletben szabályozza a devizakivitel módozatait.

Rozl Baumzweig kalapszalóját megnyitotta. Cal. Reg. Ferdinand 19. (Hoffmann cipőüzlet udvarán.)

A Zsidó Nőegylet ötórás teája vasárnap folyó hó 25-én, d. u. 5 órakor lesz a Palace kávéházban.

Hivatalosan elismert zsidó kultúr szöveltség alakult Bajorországban. Münchenből jelentik: Zsidó kultúr szöveltség alakult Bajorországban. A bajorországi zsidó hitközség szöveltsége kérvényt nyújtott be Schemm bajor kultúr szöveltség terhez, amelyben egy általános zsidó kultúr szöveltség megalakításának engedélyezését kéri. A kultúr szöveltség helyt adott a hitközségek kérésének és engedélyezte a zsidó kultúr szöveltség megalakulását. Amelynek elnöke dr. Ballin igazságügyi tanácsost választották meg. A „Bayerische Israelitische Gemeindezeitung” érdekes kommentárt fűz a kultúr szöveltség megalakításához: „Mintán a birodalom állami és kulturális életében a német népközönség elve jutott uralomra, ami a zsidók teljes kirekesztését jelenti, a német zsidóság meg kell, hogy találja a maga nyilvános keretét, amelyekben saját kulturális életét élheti és amelyek szabad lehetőséget adnak a zsidó művészek, írók, tudósok és szellemi munkások ténykedésére. A zsidó kultúr szöveltség nagy sanszokkal kezdi meg működését. A német zsidó az emancipáció óta eltelt 150 esztendő során, teljesen beolvadt a német kultúrába. Ezután is a német-zsidó szintézist fogja keresni, de fel fogja fedezni a maga különálló voltát és büszkén fogja kihangsúlyozni lényének zsidó komponenseit.”

EZINHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3 órakor: Aida
Hétfő este 8 órakor: Romeo és Julia.

A cluj-oradeai társulat harmadik játék ciklusának megnyitó műsora:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Bűn és bűn
hódás, Matiné előadás 17 és 10 lejes helyárakkal.)

Vasárnap délután 3 órakor: Nyitott alak (Operett újdonság másodsor.)

Vasárnap délután 6 órakor: Nyitott alak (Operett újdonság harmadsor.)

Vasárnap este 9 órakor: Tessék beszéljen! Operettrevü harmadsor! A premier szereposztásában. Rendes helyárakkal.

Hétfőn: Az ember tragédiája előkészületei és főpróbája miatt nincs előadás. Kedden este fél 9 órakor: A ember tragédiája. (Ünnepi díszelőadás a nagy mű első cluj előadásának ötvenedik évfordulóján.)

SELECT-MOZGO MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szívek melódija, Operett, Schubert zenéjével, főszerepekben: Martha Eggert és Hans Járny.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:

Dr. Miramel, rendkívül izgalmas film, főszerepekben: Lugosi Béla.

Az Athenaeum 60 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háboru utáni angol irodalom legnagyobb szerzője írja a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botcsinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett, utánvétellel.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Dollfuss kijelentette, hogy az osztrák kormány nem antiszemita

Feloszlik a keresztényszocialista párt is. Enyhülés fog beállni a német-osztrák viszonyban. Dollfuss mindenáron meg akarja nyerni a munkásságot

Külföldi szocialista vezetők érkeznek Bécsbe a helyzet tanulmányozására

Bécs, február 24. Osztrák politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a keresztényszocialista párt a napokban önként ki fogja mondani feloszlását és be fog olvadni a hazafias frontba.

A jelek arra mutatnak, hogy a gazda szövetség, valamint a nagynémet párt, amelyek néhány hónappal ezelőtt a nemzeti rendi front nevű új alakulatba tömörültek, nem fognak csatlakozni a hazafias fronthoz. A kormány hír szerint nem is erőszközi a csatlakozást.

Egyidejű értesülés szerint Bécsben jól informált helyen úgy tudják, hogy a kormány a feloszlott szocialista párt és szervezetek vagyonának hovaforlása felől csak a jövő hónapban tartandó keresztény szakszervezeti kongresszus megtartása után fog dönteni.

Egyébként a bécsi lapok értesülései szerint külföldi szocialista vezetők készülnek az osztrák fővárosba, hogy a helyzetet tanulmányozzák.

Ma az Arbeiterzeitung újra megjelent a kormányhoz közelálló hazafias irányítás alatt.

Nyolc halálos ítéletet hajtottak végre

Bécs, február 24. Schuschingg osztrák igazságügyminiszter közölte a sajtó képviselőivel, hogy a lázadással kapcsolatban 128 vádlottat állítottak a statárális bíróság elé. Ezek közül huszat ítélték halálra. Nyolc halálos ítéletet végrehajtottak, a többi kegyelmet kapott. A rögtönítélő bíróságok nyolcvan vádlott ügyében a rendes bíróságok illetékességét állapították meg s a többi 5-20 évi szabadságvesztésszűntetésre ítélték el. Nyolcszáz védőségi bűnperében az esküdtbírók március első felében megkezdik a főtárgyalásokat.

Egyébként úgy hírlik, hogy a kormány nem teljesíti a Heimwehr követelését a keresztényszocialista tartományfőnök eltávolítása és pártokon kívüli személyek tartományfőnöki megbízatása tekintetében.

Egyidejű jelentés szerint a községi lakóházakból már legközelebb ki fogják telepíteni azokat a családokat, amelyeknek a családfelei a lázadásban résztvettek. Helyükbe új lakókként rendőrök, a hadsereg tagjai és Heimatschutz-tagok családjai kerülnek.

Bécs, február 24. Ferenc Józsefnek műrzsuschlagban a forradalom idején eltávolított szobrát most újból visszaállították helyére.

Tető alá kerül az alkotmány-reform

Bécs, február 24. Az osztrák kormány miniszterközi bizottsága tanulmányozza Ender dr. miniszter alkotmányreformtervezetét, amelyet a miniszter kormány megbízásra készített el s előterjesztett a miniszterközi bizottságnak.

A bizottság néhány napon belül befejezi a tervezet tanulmányozását s akkor tető alá fog kerülni az alkotmány-reform ügye is.

Habicht visszavonul?

Bécs, február 24. Úgy hírlik, hogy Theo Habicht, az osztrák nemzeti szocialisták tartományi felügyelője és német hivatalos körök között egyre éle-

sebbek az ellentétek. Valószínűnek tartják Habicht visszavonulását. Bécsben remélik, hogy a Németországhoz való viszonyban közelebből enyhülés fog beállni.

Dollfuss sajtónyilatkozata

Tegnap este az angol és az amerikai hírlapírók vendége volt Dollfuss kancellár. Ebből az alkalomból beszédet mondott.

Asztalbontás után a kancellár elvegyült az újságírók közé és ísztelenül beszélgetett velük általános politikai kérdésekről és napi eseményekről.

A Newyork Times íszkesztője azt kérdezte a kancellártól, hogy mi van az antiszemitizmussal, mire Dollfuss lenézően legyintett és csak ennyit mondott:

Erről szó sincs.

A kormány minden igyekezete a munkásság megnyerésére irányul. Minden meg fog történni, ami alkalmas arra, hogy bekapcsolja ezt a népréteget is az építő munkába.

Nincs itt az ideje többé annak, hogy a kormány panaszkodjék és

vádat emeljen, hanem mindent meg kell tenni a felszakított sebek begyógyítása érdekében.

A munkásság jogos igényeit minden tekintetben meg kell védelmezni és jogos törekvéseit támogatni kell.

Az amerikai hírlapírók nagy érdeklődést tanúsítottak Seitz Károly volt polgármester és a többi letartóztatott szocialista vezér sorsa iránt. A kancellár kijelentette, hogy a kormány még nem döntött a letartóztatott szocialista vezeték sorsáról s ez irányban még semmi intézkedés nem történt. Arra a kérdésre, igaze, hogy egyesek a fogházban megbetegedtek, Dollfuss azt válaszolta, hogy egy árva szó sem igaz ebből a híresztelésekből, valamennyien egészségesek.

A Rotschild-ház „magylelkü”

A Rotschild-ház közli, hogy azon az adományon kívül, amellyel hozzájárult a Bankenverband gyűjtéséhez, még 20.000 sillinget adományozott a bécsi ucai harcokban elesettek hátramaradotainak javára.

Elkerülhetetlen az angol kormány rekonstrukciója

LONDON, február 24. A Times szerint elkerülhetetlen a kormány rekonstrukciója. Macdonald elhatározta, hogy olyan konzervatív elemeket is be fog kapcsolni a kormányba, akik eddig távol tartották magukat a napi politikától.

Kiraboltak és meggyilkoltak Bucurestiben egy háromtagu családot

Bucuresti, február 24. A Dealul Spirei városrészen borzalmas hármasyilkosság történt. Ma hajnalban a vilamostársaság egyik tisztviselője a Calea Rahovei haladva észrevette, hogy Ilie Sandu Ion kereskedő házából gyanus világosság észlelhető. Értessítette a rendőrséget, amelytől Franculescu rendőrbiztos Stanescu vizsgálóbíró kíséretében a helyszínére ment. Amikor

az ajtót feltörték, borzalmas látvány tárult eléjük. Vérébafagyva találták a kereskedőt, feleségét Georginát és 12 éves Pjs fiukat, Marint. Az embertelen gyilkosok kirabolták az üzletet és nyom nélkül eltávoztak.

A rendőrség még a reggeli órákban razzliát tartott és 50 gyanus egyént előállított.

A francia szenátus megszavazta a fabehozatali egyezményt

Párizs, február 24. A francia szenátus tegnapi ülésén 232 szavazattal 29 ellenében megszavazták az osztrák fabehozatali egyezményt. A szavazás előtt Lamoureux kereskedelmi miniszter expozét mondott, amelynek során hangsúlyozta, hogy az egyezmény Ausztriának Franciaország részéről történő megsegítését szolgálja. Ha Ausztria elveszítene függetlenségét, az egyezmény hatályát veszti.

Az Érchegységben megszűntek a hóviharak

Berlin, február 24. Az Érchegységben dolgoznak a telefon és táviróvonalak helyreállításán. A hóviharak megszűntek. Az elzárt községek megközelítése érdekében intézkedéseket foganatosítanak. Néhány helyütt élelmiszerhiány lépett fel s elsőrendű probléma most élelmiszerek gyors eljuttatása az elzárt területre.

Az elhunyt dalai láma összes volt minisztereit letartóztatták, mert a láma meggyilkolásával gyanúsítják őket. Londomból jelentik: A Daily Express szerint a tibeti határvidékről számos letartóztatás híre érkezik. Úgy tudják, hogy a letartóztatásokat a nemrég elhalt dalai láma halálával kapcsolatban rendelték el. Az elhunyt láma összes volt miniszterei és a környezet összes tagjai őrizetben vannak. Tibetben megvannak győződve afelől, hogy a lámát, aki világi ura is volt Tibetnek, mérgezéssel erőszakos uton tették el láb alól.

Vilmos császár nem vette tudomást a belga király halálát. Brüsszelből jelentik: II. Vilmos volt német császár aki annakidején uralkodása alatt is többször bebonyonította, hogy nem tartozik a legtapintatosabb emberek közé, most a belga király halála alkalmából — mint az angol és francia lapok megállapítják — újabb tapintatlanságot követett el. Nem küldött részvét táviratot, nem képviseltette családját a temetésen. Udvartartásának egyik vezetője, báró Sell, angol újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

Ófelsége, a német birodalom császára nincs abban a helyzetben, hogy tudomást vegyen a belga király haláláról, miután erről nem kapott a belga udvar részéről hivatalos értesítést.

Tudvalevő, hogy egy uralkodó haláláról mindig csak az aktív uralkodókat szokták értesíteni a követek útján. Miután II. Vilmos ezidőszert nem uralkodik, tehát Belgiumnak nincs nála akkreditált követe, nem is kapott hivatalos értesítést. A volt császár azonban mégis sulyosan megsértődött, amiért csak mint „volt uralkodót” hívták meg a temetésre.

Romanov: Három pár selyemharisnya. Romanov, a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékeit és tragikomikus csalódását írja meg. Egy darab élet hol komikus, hol megdöbbentően lecsúszó körképe ez a pompás regény. Ára köve 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyv-osztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett, vagy utóvétele.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa posta plătite in n. No. 224713-
18. Telefon: Havonta 110 évre 600, egy földre: Hav felévre 12, eg detések díj KELET az zsidóság egy keink utánn rás megjelöl

Jó téma számára

Vannak m istennek Eur Andorráról lottunk. A k ezer lakójáva ibériai félsz fegyverkezik, villongásai, n munistá

Tronja sine derra köztárs Van azonb ficitje, mond példaul az e Nos, és ez gendó volt a kedves ajánla nagyurat.

A katalán segít Andorra ha rentabilis A rentabilis hanem egyek fejezni a kat Azzal az a minisztertanót Andorra k hajlandó 800 gálni a közt 800.000 p millió lejért nak a katalán

A trónnal jár együtt, E valahogyan t het manapsa Aztán kü sérek, amely biztosíthat m Andorra m hagyja magá Az ajánlat sztesen letár Alighanem mulatságos o Kijelentett nézért nem ban.

Olyan öné le ezt az élv kérdést az a egy nemzeti től csak vár A katalán felé fog orle Es megirt íák számára, Tessék ope tésül ne tessé mindez a hí és a bécsi fe

A második

A német n újra esküt t Megesküdt keresztül köv dájukat, teki őket.

Mindez na Csupán es Nem értü esküt tenió tóriánusokná Uj esküt nek ki állan álló funkcion vezetésében, struktúrájá változás áll Uj esküt forradalmi, nyok hogy a régi rezsin sok hűségét, nan jötteke hen.

A Harmad om történt a vezetők sz Hitler és Göring színt Ez a kör nem teszi ujjab esküté S ha mi

Hirdessen az Uj Keletben

Az ember tragédiája keddi ünnepi előadására minden jegy elkell